

K Ö R L E R

Yazan : Maurice MAETERLINCK¹

Tercüme Eden :
Dr. Hüseyin GÜMÜŞ

KİŞİLER :

Papaz.
Doğuştan kör üç adam.
Yaşlı kör adam.
Beşinci kör adam.
Altıncı kör adam.
Dua eden üç yaşlı kör kadın.
Yaşlı kör kadın.
Genç kör kadın.
Kör deli kadın.

Çakır yıldızlı bir gökyüzü; kuzey yönde, görünümü alabildiğine sonsuz, çok eski bir orman. -Ortada, kapkaranlık bir yerde, sırtında siyah büyük bir manto, oldukça yaşlı bir papaz oturmakta. Ölü gibi hareketsiz, başı ve gövdesi hafifce yana düşmüş; içi oyuk ve son derece büyük bir meşe kütüğüne dayalı durmakta. Benzi, bal mumu gibi sapsarı, morarmış dudakları yarı açıktır. Gözleri; ha-

(1) Maurice Maeterlinck, 29 Ağustos 1862 yılında Belçika'nın Gand şehrinde dünyaya gelmiş, eski bir Flaman ailesine mensuptur. Hukuk tahsili yapmıştır. Fakat, daha sonra, edebiyatı hukuka tercih etmiştir. Yirmi yaşında, *la Pléiade* dergisinde *le Massacre des Innocents* diye küçük bir hikâye ile ilk şiirlerini yayınlar. 1886 yılında Paris'deki altı aylık ikâmeti sırasında, Villiers de l'Isle-Adam, Saint-Pol-Roux, Catulle Mendès gibi devrin en ünlü simbolist yazarlarıyla tanışır. Şiirlerini, daha sonra, *Serres Chaudes* başlığı altında bir araya toplar.

1889 yılında ilk tiyatro eseri olan *la Princesse Maleine*'i yayınlar. Mirabeau, 24 Ağustos 1891 tarihli *le Figaro* gazetesinde, onu Shakespeare ile kıyaslar. Maeterlinck bir çırpıda zafere ulaşır. 1891 yılında,

reketsiz, bir noktaya bakmakta, ebediyen kapanmış, yaşlarla dolu, hatırlanması güç acılar yüzünden kanlanmış görünmekte. Kırılmış saçları; karanlık ormanın pür sessizliği içerisinde herşeyden daha bitkin ve daha parlak yüzü üzerine, donuk ve ender rastlanan bir meç halinde düşmektedir. Eller; halsiz, kalçaları üzerinde kenetlenmiş. -Sağ tarafta, taş, gazal ve kesik ağaç kökleri üzerine oturmuş altı kör adam. -Sol tarafta, erkeklerin tam karşısında, kaya yığınları ve yere uzatılmış bir ağaçla erkeklerden ayrılmış, altı kör kadın oturmakta. Kadınlardan üçü durmadan dua etmekte ve ağır ağır durmadan sızlanmaktadırlar. Dördüncü kadın çok yaşlıdır. Deli, fakat hiç konuşmayan beşinci kadının dizlerinde uyuyakalmış küçük bir çocuk vardır. Genç ve güzel olan altıncı kadının saçları vücudunu örtmekte. Erkekler gibi, kadınlarında koyu, geniş ve tekbiçim elbiseleri vardır. Çoğu, dizlerine dirseklerini dayamış, yüzleri elleri arasında beklemektedir; hepsi, yararsız hiç

P'Intruste ve **les Aveugles**'lerini yayınlar. 1893 de, **Pelléas et Mélisande** adlı tiyatro eseri, "Bouffes-Parisiens" tiyatrosunda Lugné-poée tarafından sahneye koyulur.

1896 dan sonra hemen hemen tamamen Fransa'da ikâmet etmeye başlar. **Le trésor des Humbles** adlı ilk felsefi eserini bu devrede yazar. 1901 yılında sonra kendini tamamen felsefeye ve entomolojiye verir. Bir bakıma felsefede düşündüklerini, entomolojide uygulamaya koyar: **La Vise des Abelilles**, **le Temple Enseveli** gibi bir çok eserleri bunu kanıtlar. İki defa, Belçika'daki Fransız Dil ve Edebiyat Akademisinden "dramatik edebiyat ödülünü" alır. 1911 yılında da İsveç Akademisi, "Nobel edebiyat ödülü"nü verir. Belçika milliyetinden çıkmasını isteyen "Académie Française" e girmeyi kabul etmez.

1914 yılında, Belçika'da orduya girmek ister. Yaşı nedeniyle kabul edilmez. Fakat dört sene, kalemiyle vatanına hizmet eder. 1927 de **La Vie des Termites**, 1930 da **La Vie des Fourmis** adlı eserlerini yayınlar. 1939 da Portekiz'e oradan da Amerika Birleşik Devletleri'ne geçer. 1947 Fransa'ya döner. 5 Mayıs 1949 yılında Nice yakınlarındaki "Orlemante" villasında hayata gözlerini kapar.

Burada tercümesini sunduğumuz **Les Aveugles** adlı piyesi, daha önce yayınladığı **P'Intruste** piyesi ile aynı temayı, "körlük dramı" nı işler: Işığa olan tutkulu ve umutsuz özlem. Kendisine ithafen yazılan bu piyes hakkında, Charles Van Lergerghe bakın ne diyor: "Maeterlinck'in bu piyesi, sahnede en az başarı kazanmış ve her zamanda böyle olacak bir piyestir. Bu; benim için, benim gibi düşünen nadir kişiler için yazılmış bir piyestir." (Annales, IV. s. 30.).

Kuzey denizlerindeki küçük bir adada, oniki kör; çok yaşlı bir papazın klavuzluğu ile, kaldıkları yurttan gizlice kaçarlar. Gece yarı

bir hareket yapmaktan kacinmakta; baslarini da, adanin bogucu ve endise verici ugultusuna hic cevirmezler. Buyuk tabutluk agaclar, porsuk agaclarini, salkim-sogutler, selviler, onlari dostca golvehendirmektedir. Gecenin karanliginda, papazin biraz yakninda, bir tutam uzun, ciliz ciris otu ciceklenmektedir. Yer yer, yapraklarin meydana getirdigi karanligi bir an aydinlatan ay ighina ragmen, son derece karanlik bir hava vardir.)

Birinci dogustan kor.

Hala geri gelmiyor mu?

Ikinci dogustan kor.

Uyandırdınız beni!

Ucuncu dogustan kor.

Bende uyuyordum.

sı bir ormanda mola verirler. Bunlar; ucu dogustan kor alti erkek, durmadan dua eden uc yasli kadın, bir sagır ve dilsiz kadın, bir deli kadın ve cocugu ve nihayet bir genç güzel kızıdan ibarettirler.

Nerededirler? Yer veya zaman mefhumunu tamamen kaybetmişlerdir. Vakti, ancak acikliklarına göre degerlendirirler. Yapraklar arasında kuş hısırtıları. Deniz de pek uzak degildir: Dallar arasından, bir deniz fenerinin ıslıkları farkedilmektedir. Dua eden kadınların sözləri yanında, suların uguldaması da ısitilir.

Aniden bir kargaşalık baslar: Yaslı papaz kaybolmuştur. Sözde, deli kadın için ekmek ve su almağa gitmiştir; geri gelmesi gecikir. Korler endişelenirler. Yurttan da çok uzaktadırlar; ancak ısitilebilen bir saatin oniki gongu duyulur. Bazıları "geceyarısı", ötekiler de "ögle vakti" diye konuşurlar. Bu karışıklık içerisinde, belki yurtlarının özleminin duymaktalar. Yurt, sefil, ve meş'um eski bir şatodur; ışıksızdır; çünkü lüzum görülmemiştir.

Ormanda bir sağanak uguldaması gelir geçer: kar yağmağa baslar. Gürültüler... ayak sesleri... hısırdayan yapraklar.. Yurdun köpeği gelmiştir. Köpek; hiç bir yere gitmemiş, — fakat yokluğu başka türlü izah edilen—, yaşlı papazın önünde gelip durmuştur. Nihayet, el yordamiyle körler, korkunç gerçeği keşfederler. Körleri buraya getiren ve çevreyi tanıyan tek kişi olan yaşlı papaz aniden ölüvermiştir.

Fakat yine gürültüler, ayak sesleri duyulur. Kim olabilir acaba? Ne olup bittiğini kim söyleyebilir? Deli kadının cocugu, görebilen tek kişi; çocuk durmadan ağlar; kadın, onu, herkesten yukarı iyice kaldırır.

"Buradalar, aramızdalar! Kimsiniz? Kimsiniz siz?" Sessizlik çöker. Çocuk umutsuzca ağlamağa baslar. Ne görüyor acaba? Ebediyen mechlul kalacak. Perde iner. (Tercüme eden)

Birinci doğuştan kör.

Hâlâ geri gelmiyor mu?

İkinci doğuşkan kör

Birsey geldiğini duymuyorum.

Üçüncü doğuştan kör.

Yurda dönme zamanı geldi.

Birinci doğuştan kör.

Bulduğumuz yeri bilmemiz gerek.

İkinci doğuştan kör.

Gidişinden bu yana hava soğuyor.

Yaşlı kör adam.

Nerede olduğumuzu kim biliyor?

Yaşlı kör kadın.

Uzun zaman yürüdük; yurttan çok uzaktayız herhâlde.

Birinci doğuştan kör.

Aa! kadınlar, karşımızda mı?

Yaşlı kör kadın.

Tam karşınızda oturuyoruz.

Birinci doğuştan kör.

Durun, yanınıza geliyorum. (Ayağa kalkar ve el yordamıyla yürür.)
— Neredesiniz siz? —Konuşun! Nerede olduğunuzu bileyim!

Yaşlı kör kadın.

Burada; taşların üzerinde oturuyoruz.

Birinci doğuştan kör.

(İlerler. Kaya yığına ve ağaç kütüğüne çarpar.) Aramızda birşeyler var...

İkinci doğuştan kör.

Yerinde kalsa daha iyi!

Üçüncü doğuştan kör.

Nerede oturuyunuz? —Yanımıza gelmek ister misiniz?

Yaşlı kör kadın.

Ayağa kalkmağa cesaretimiz yok!

Üçüncü doğuştan kör.

Neden ayrı düştük?

Birinci doğuştan kör.

Kadınlar tarafından dualar duyuyorum.

İkinci doğuştan kör.

Evet; dua edenler, üç ihtiyar kadın.

Birinci doğuştan kör.

Dua zamanı değil ama!

İkinci doğuştan kör.

.Siz de, biraz sonra yatakhane de dua edersiniz! (Üç ihtiyar kadın dua etmeğe devam eder.)

Üçüncü doğuştan kör.

Oturduğum yerin yakınında ne olup bittiğini bilmek isterim.

İkinci doğuştan kör.

Yakınınzdayım galiba. (Onların etrafında el yordamıyla gezinir.)

Üçüncü doğuştan kör.

Birbirimize dokunamıyoruz ama!

Birinci doğuştan kör.

Birbirimizden pek o kadar uzak değiliz galiba. (El yordamıyla etrafında dolaşır. Derin derin inleyen beşinci kör adama bastonuyla dokunur.) İşitemiyen adam da bizim yanımızda.

İkinci doğuşkan kör

Herkesi seçemiyorum; altı kişiydik biraz önce.

Birinci doğuştan kör.

Anlamıya çalışalım. Kadınları da sorguya çekelim; Ne istediğimizi bilmemiz gerek. Üç yaşlı kadının dua ettiğini halâ duyuyorum; hepsi beraber mi?

Yaşlı kör kadın.

Yanımdaki bir kayanın üzerinde oturuyorlar.

Birinci doğuştan kör.

Ben gazaller üzerinde oturuyorum ama!

Üçüncü doğuştan kör.

Ya güzel kör kadın, o nerede?

Yaşlı kör kadın.

Dua edenlerin yanında.

İkinci doğuştan kör

Deli kadın nerede? Ya çocuğu?

Genç kör kadın.

Uyuyor; uyandırmayın sakın!

Birinci doğuştan kör.

Oh! Bizden, ne kadar uzaktasınız! Sizi karşımda sanıyordum.

Üçüncü doğuştan kör.

Aşağı yukarı, icabedeni biliyoruz; papazın dönüşünü beklerken biraz sohbet edelim.

Yaşlı kör kadın.

Gürültü etmeden beklememizi söylemişti.

Üçüncü doğuştan kör.

Kilisede değiliz.

Yaşlı kör kadın

Nerede olduğumuzu bilmiyoruz.

Üçüncü doğuştan kör.

Korkuyorum, konuşmadığım zaman.

İkinci doğuştan kör

Biliyormusunuz, papaz nere gitti?

Üçüncü doğuştan kör.

Bana öyle geliyor ki bizi terkedeli çok oldu.

Birinci doğuştan kör.

Artık yaşılanıyor, günden güne. Çoktandır onunda görmediği aşikâr. Bunu söylemek istemiyor; aramızdaki yerini, bir başkasının almasından korkuyor. Fakat, hiç görmediğinden şüpheleniyorum.

Bize bir başka kılavuz gerek; artık bizi dinlemiyor; çok da kalabalığız. Evde görebilen o ve sadece üç rahibe var; hepsi bizden daha yaşlı!

— Ayrı düştüğünden ve yolunu aradığından eminim. Nereye gitti acaba? —Bizi böyle bırakmağa hakkı yok.

Yaşlı kör adam.

Çok uzaklara gitti; kadınlarla daha ciddi konuştuğunu sanıyorum.

Birinci doğuştan kör.

Kadınlardan başkasıyla konuşmuyor. —Biz yaşamıyormuyuz sanki? —Sonunda şikâyet etmek gerekecek.

Yaşlı kör adam.

Kime şikâyet edeceksiniz?

Birinci doğuştan kör.

Henüz bilmiyorum; düşünceğiz; düşünceğiz. —Fakat nereye gitti acaba? Kadınlara soralım.

Yaşlı kör kadın

Çok uzun müddet yürüdüğünden yorulmuştu. Orta yerimizde bir an oturduğunu sanıyorum. Bir kaç gündür çok halsiz ve üzgün görünüyordu. Doktorun ölümünden beri korkuyordu. Hemen hemen hiç konuşmuyordu. Ne oldu, bilmiyorum. Kış gelmeden önce, güneşli bir havada, son bir kere adayı görmek istediğini söylüyordu. Kış, çok uzun ve soğuk olacağına benziyor; daha şimdiden soğuk şimal rüzgarları esmeğe başladı. Çok endişeliydi o; geçen günkü büyük fırtınanın nehri taşırdığı ve bütün bentlerin yıkıldığı söyleniyor. Denizin, kendisini korkuttuğunu söylüyordu; durup dururken dalgalanıyor; ada kıyılarının pek o kadar yüksek olmadığı ortada. Görmek istiyordu; fakat gördüğünü bize söylemedi.

— Şimdi, deli kadın için su ve ekmeğe almağa gittiğini sanıyorum. Çok uzaklara gideceğini söylemişti... Beklemek gerek.

Genç kör kadın.

Giderken ellerimi tutmuştu; korkuyormuş gibi sanki, elleri titriyordu. Sonra, beni öptü...

Birinci doğuştan kör.

Oh! Oh!

Genç kör kadın.

Kendisine, ne olup bittiğini sordum. Bilmediğini söyledi. Artık ihtiyarlar saltanatının sona erdiğini söyledi bana...

Birinci doğuştan kör.

Bunu söylemekle, ne demek istedi acaba?

Genç kör kadın.

Anlıyamadım onu. Fenerden tarafa gideceğini söylemişti bana.

Birinci doğuştan kör.

Bir fener mi var?

Genç kör kadın.

Evet, adanın kuzeyinde. Çok uzağında olmadığını sanırım. Buradan yapraklar arasından, fenerin ışığını gördüğünü söylüyordu. Bugünkü kadar bana hiç üzgün görünmemişti o; Bir kaç gündür ağlıyordu galiba. Bende onu görmediğim halde neden ağlıyorum bilmiyorum. Bırakıp gittiğini duymadım. Üstelemedim bende. İçin için güldüğünü, gözlerini kapadığını, susmak istediğini duyuyordum.

Birinci doğuştan kör.

Bunlarla ilgili bize bir şey söylemedi?

Genç kör kadın.

Dinlemiyorsunuz onu konuşurken!

Yaşlı kör kadın

Mırıldanıyoruz hepimiz, o konuşurken.

İkinci doğuştan kör

Sadece "iyi geceler" demişti giderken hepimize.

Üçüncü doğuştan kör.

Vakit çok geç oldu galiba.

Birinci doğuştan kör.

Giderken, uyumağa gidiyormuş gibi sanki, iki üç kere "iyi geceler" demişti. "İyi geceler, iyi geceler" derken bana baktığını hissediyordum. İnsan birine dik dik baktımı, sesi değişir.

Beşinci kör adam .

Görmeyenlere merhamet edin!

Birinci doğuştan kör.

Böyle sebepsiz yere konuşan kim?

İkinci doğuştan kör

İşitemiyen adam galiba.

Birinci doğuştan kör.

Susun! —Dilenmenin zamanı değil!

Yaşlı kör adam.

Deniz yönüne gitmişti.

Üçüncü doğuştan kör.

Onun yaşında birisi denize gitmez!

İkinci doğuştan kör.

Denize yakın mıyız?

Bir kör kadın.

Evet; susun bir dakika; duyarsınız bunu. (Yakındaki denizin kıyılara çarpan çok durgun gürültüsü duyulur.)

İkinci doğuştan kör.

Üç yaşlı kadının dualarını duyuyorum sadece.

Yaşlı kör kadın

İyi dinleyin, duaların yanında onuda işiteceksiniz.

İkinci doğuştan kör.

Evet; pek uzağımızda olmayan bir şeyler duyuyorum.

Yaşlı kör adam.

Deniz durgundu; hareketlenmeğe başladı sanki...

Birinci doğuştan kör.

Haksızlık etti papaz bizi buraya getirmekle; hoşuma gitmiyor bu gürültüyü işitmek.

Yaşlı kör adam.

Çok iyi biliyorsunuz, ada pek büyük değil; gürültü, yurdun bahçesinden çıktığımızdan beri duyuluyor.

İkinci doğuştan kör.

Dinlemedim hiç.

Üçüncü doğuştan kör.

Bugün denize çok yakınız galiba; hoşuma gitmiyor onu yakından işitmek.

İkinci doğuştan kör.

Ben de öyle; yurttan dışarı çıkmağı istemiyoruz zaten.

Üçüncü doğuştan kör.

Buraya kadar hiç gelmemiştik; bu kadar uzağı getirilmemiz yersizdi.

Yaşlı kör kadın

Hava çok güzeldi bu sabah; yurttan bütün kış kapanıp kalmamızdan önce papaz, bizim son güneşli günlerden yararlanmamızı istedi.

Birinci doğuştan kör.

Yurttan kalmak daha çok hoşuma gider ama!

Yaşlı kör kadın

İçinde bulunduğumuz bu adayı biraz tanımamız gerektiğini söylüyordu papaz. Hoş, kendisinde adanın tamamını gezmemiş ya; hiç kimsenin çıkmadığı bir dağ, kimsenin inmek istemediğı vadiler, şimdiye kadar kimsenin girmediğı mağaralar var. Nihayet, yatahanenin kemerleri altında, güneşi, oturup beklemek gerektiğini söylerdi; deniz kıyısına kadar getirmek istedi bizi. Ama kendisi yalnız gitmiş.

Yaşlı kör kadın

Haklı o; biraz yaşamağı da düşünmek gerek.

Birinci doğuştan kör.

Dışarıda görececek birşey yok ama!

İkinci doğuştan kör.

Güneşte miyiz şimdi?

Altıncı kör adam.

Sanmıyorum; vakit çok geç oldu gibi geliyor bana.

İkinci doğuştan kör.

Saat kaç?

Öteki körler.

Bilmiyorum. —Kimsede bilemez.

İkinci doğuştan kör.

(Altıncı kör adama hitaben) Hava hâla güneşli mi? Neredesiniz? Bakalım; biraz görebilen sissiniz, görelim!

Altıncı kör adam.

Karanlığın iyice çöktüğünü sanıyorum; güneşte olduğumuz zaman, kirpiklerimin ucunda mavi bir ışık çizgisi görüyorum; böyle bir çizgiyi görelî çok oldu; fakat şimdi hiç birşey farketmiyorum.

Birinci doğuştan kör.

Acıktım, ben; açıkınca vaktin geç olduğunu anlarım. Gök yüzüne bakın hele; belki birşeyler görürsünüz! (yere bakan üç doğuştan kör hariç, hepsi başlarını gök yüzüne doğru kaldırırlar.)

Altıncı kör adam.

Gökyüzünü görüp göremeyeceğimizi bilemem.

Birinci doğuştan kör.

Mağaradaymışız gibi sanki, sesimiz yankılanıyor.

Yaşlı kör adam.

Akşam olduğu için yankılanıyor galiba.

Genç kör kadın.

Ay ışığını avuçlarımda hissediyorum gibi geliyor bana.

Yaşlı kör kadın

Yıldızlar var galiba; hissediyorum.

Genç kör kadın.

Ben de.

Birinci doğuştan kör.

Gürültü duymuyorum hiç.

İkinci doğuştan kör.

Nefeslerimizin gürültüsünü duyuyorum sadece.

Yaşlı kör kadın

Kadınlar haklı, galiba.
Hiç duymadım yıldızları.

Öteki iki doğuştan körler.

Biz de. (Aniden yapraklar arasında gece kuşlarının uçuşu şaklar.)

İkinci doğuştan kör.

Dinleyin! Dinleyin! Ne var yukarda? Duyuyormusunuz?

Yaşlı kör adam.

Gök yüzü ile bizim aramızdan birşeyler gelip geçti.

Birinci doğuştan kör.

Bu ne tür bir gürültü, tanımıyorum. —Yurda dönmek istiyorum.

İkinci doğuştan kör.

Bulduğumuz yeri bilmemiz gerek!

Altıncı kör adam.

Ayağa kalkmağa çalıştım; etrafım dikenlerle dolu; ellerimi uzatmağa cesaretim yok.

Üçüncü doğuştan kör.

Bulduğumuz yeri bilmek gerek!

Yaşlı kör adam.

Bilemeyiz!

Altıncı kör adam.

Evden çok uzaklarda olmalıyız herhalde; gürültülerin hiç birini anlıyamıyorum.

Üçüncü doğuştan kör.

Çoktandır, gazellerin kokusunu duyuyorum!

Altıncı kör adam.

Daha önce adayı gören varmı? Nerede olduğumuzu söyleyebilir mi bize?

Yaşlı kör kadın

Hepimiz kördük buraya geldiğimizde.

Birinci doğuştan kör.

Ben hiç bir zaman görmedim ki...

İkinci doğuştan kör.

Boşuna endişelenmiyelim; papaz gelir biraz sonra; az daha bekliyelim; fakat ileride, artık bir daha onunla dışarı çıkmıyacağım.

Genç kör kadın.

Yalnız başımıza dışarı çıkamayız.

Birinci doğuştan kör.

Artık dışarı çıkmıyacağız; çıkmamak daha çok hoşuma gidiyor.

İkinci doğuştan kör.

Arzu etmemiştik dışarı çıkmayı; kimse de bunu istememişti.

Yaşlı kör kadın

Ada da gün, bayram günüydü; büyük bayramlarda her zaman çıkıyoruz.

Üçüncü doğuştan kör.

Uyuyordum. Omuzuma dokunarak, "kalk, kalk, vakit tamam, güneş hayli yükseldi" demişti. —Doğrumuydu acaba? Hiç farketmemişim. Güneşi hiç görmedim.

Yaşlı kör adam

Ben, çok gençken gördüm güneşi.

Yaşlı kör kadın.

Ben de öyle; yıllar önceydi; çocuktum; artık hatırlamıyorum bile.

Üçüncü doğuştan kör.

Her zaman, güneş doğduğunda, dışarı çıkmamızı neden istiyor?

Kim farkında bunun? Hiç bilmem, öğleyin mi yoksa gece yarısını gezmeğe çıkıyorum.

Altıncı kör adam.

Hoşuma gider, öğleyin çıkmak; o zaman da, büyük aydınlıklardan süphelenirim.

Üçüncü doğuştan kör.

Yemekhanede, soba başında kalmağı tercih ederim; ne güzel ısınmıştı bu sabah.

İkinci doğuştan kör.

Papaz, bizi bahçedeki güneşe götürebilirdi; duvarların arasında emniyette oluyor insan; dışarı da çıkamaz; kapı açılrsa korkacak birşey yoktur; —her zaman kapatırım zaten.— Neden sol dirseğime dokunuyorsunuz.

Birinci doğuştan kör.

Dokunmadım size; hem size kadar erişemem.

İkinci doğuştan kör.

Biri dirseğime dokundu diyorum size!

Birinci doğuştan kör.

Bizden biri değil.

Yaşlı kör kadın.

Allahım! Allahım! Söyle bize, neredeyiz?

Birinci doğuştan kör.

Burada, ebediyyen bekliyemeyiz. (Çok uzaklarda bir saat, ağır ağır gonklarla oniki defa çalar.)

Yaşlı kör kadın.

Oh! Yurttan ne kadar uzaktayız!

Yaşlı kör adam.

Gece yarısı galiba!

İkinci doğuştan kör.

Öğle vakti! —Söyleyin! Bilen var mı?

Altıncı kör adam.

Bilmem; fakat, galiba, gölgedeyiz.

Birinci doğuştan kör.

Bilmiyorum; uzun zamanı uyumuş kalmışız.

İkinci doğuştan kör.

Acıktım!

Öteki körler.

Aç ve susuzuz!

İkinci doğuştan kör.

Çoktandır buradamıyız?

Yaşlı kör kadın.

Bana öyle geliyorki asırlardır buradayız galiba!

Altıncı kör adam.

Nerede olduğumuzu anlamıya başlıyorum...

Üçüncü doğuştan kör.

Saatin gece yarısını çaldığı yöne gitmek gerek... (Bütün gece kuşları, karanlıkta birdenbire, neşeli neşeli ötmeğe başlar.)

Birinci doğuştan kör.

Duyuyormusunuz? Duyuyormusunuz?

İkinci doğuştan kör.

Burada yalnız değilmiyiz?

Üçüncü doğuştan kör.

Çoktandır, birşeyden şüpheleniyoruz; bizi dinliyorlar... Döndü mü o?

Birinci doğuştan kör.

Bilmiyorum ne oluyor; yukarıda bu.

İkinci doğuştan kör.

Ötekiler birşeyler işitmedi mi? —Susuyorsunuz hep!

Yaşlı kör adam.

Dinliyoruz hâlâ.

Genç kör kadın.

Allahım! Allahım! Söyle, neredeyiz biz?

Altıncı kör adam.

Nerede olduğumuzu anlamıya çalışıyorum... Yurt büyük nehrin öteki yanında; eski köprüyü geçmişiz; o, bizi adanın kuzeyine getirmiş. Nehirden pek uzak değiliz; bir an dinlersek duyabiliriz belki... Papaz gelmezse, su kıyısına kadar gitmek gerekecek... Gece gündüz büyük gemiler geçer; bizi kıyıda tayfalar farkedeler belki. İhtimal, feneri çevreleyen ormandayız; fakat çıkış yolunu bilmiyorum... Biri benimle gelmek ister mi?

Birinci doğuştan kör.

Oturalım! —Bekliyelim, beklileyelim;— Büyük nehrin ne yöne aktığı bilinmiyor; yurdun etrafı bataklıklarla dolu; Bekliyelim, beklileyelim... Gelecek o; gelmesi gerek!

Altıncı kör adam.

Ne taraftan geldiğimizi kim biliyor? O, bunu yolda bize izah etmişti.

Birinci doğuştan kör.

Dikkat etmemiştim.

Altıncı kör adam.

Onu dinlemiş olan var mı?

Üçüncü doğuştan kör.

Gelecek sefer, onu iyi dinlemek gerek.

Altıncı kör adam.

Doğumu adada olan var mı aramızda?

İyi biliyorsunuz, hepimiz başka başka yerlerden geldik.

Yaşlı kör kadın.

Hepimiz, denizin öte yakasından geliyoruz.

Birinci doğuştan kör.

Denizi gecerken öleceğiz sandım.

İkinci doğuştan kör.

Ben de öyle; —Hep beraber geldik.

Üçüncü doğuştan kör.

Biz üçümüz, aynı bölgedeniz.

Birinci doğuştan kör.

Açık havada buradan görülebileceği söylenir; kuzey tarafında.
—Çan kulesi yok.

Üçüncü doğuştan kör.

Yanaşmamız tesadüf olmuş.

Yaşlı kör kadın.

Ben başka yerdenim...

İkinci doğuştan kör.

Nereden geliyorsunuz?

Yaşlı kör kadın.

Artık düşünmeğe cesaretim yok... Ne zaman bundan söz açsam
birşey hatırlıyamıyorum... Havası buradan daha soğuktu.

Genç kör kadın.

Ben de, çok uzaklardan geliyorum...

Birinci doğuştan kör.

Nereden geliyorsunuz acaba?

Genç kör kadın.

Nasıl söylesem. Size nasıl anlatmamı istiyorsunuz? —Buradan çok
uzak; denizler aşırı. Büyük bir memleketten geliyorum. Onu, ancak
işaretlerle gösterebilirdim; fakat göremiyoruz... Uzun zaman ava-

re avare dolaşmıştım... Fakat, güneşi, suyu, ateşi, dağları, insan yüzlerini ve garip çiçekler gördüm... Benzerlerinden hiç yok bu adada; hava çok karanlık ve soğuk... Kokularını bile unuttum gözlerim kör olalı... Fakat, annemi, babamı, kız kardeşlerimi gördüm.. O zamanlar bulunduğumu yerin idrakine varmam için çok gençtim.. Hâlâ deniz kenarında oynardım... Fakat gördüklerimi öyle iyi hatırlıyorum ki!... Bir gün dağ tepelerine yağın kara bakıyordum... Bedbaht olan insanları ayırd etmeğe başlıyordum...

Birinci doğuştan kör.

Ne demek istiyorsunuz?

Genç kör kadın.

Zaman zaman, sesleriyle bile ayırd edebilirim onları... Düşündükçe, hatıralar açıkca geliyor aklıma...

Birinci doğuştan kör.

Benim hatıralarım yok... (Yapraklar üzerinden büyük göçmen kuşları uğuldayarak uçar.)

Yaşlı kör adam.

Yine yukarıdan birisi geçiyor.

İkinci doğuştan kör.

Buraya neden geldiniz?

Yaşlı kör adam.

Bunu kime soruyorsunuz?

İkinci doğuştan kör.

Genç bacımıza.

Genç kör kadın.

Onun, beni iyileştirebileceğini söylemişlerdi. Bir gün görebileceğimi söylemişti bana; o zaman adayı terkeceğim.

Birinci doğuştan kör.

Hepimizin arzusu, adayı terketmek.

İkinci doğuştan kör.

Ebediyyen burada kalacağız galiba!

Üçüncü doğuştan kör.

Papaz çok yaşlı; bizi iyileştirecek zamanı yok.

Genç kör kadın.

Kirpiklerim kapandı ama. gözlerimin canlı olduğunu hissediyorum.

Birinci doğuştan kör.

Benim kirpiklerim açık!

Üçüncü doğuştan kör.

Çoktandır buradamıyız?

Yaşlı kör adam.

Bir akşam, dua esnasında, kadınlar tarafından tanındık bir ses duymuştum; genç olduğunuzu sesinizden anladım... Sizi dinlemek için, görmeği çok isterdim...

Birinci doğuştan kör.

Hiç farkında değilim.

Altıncı kör adam.

Çok uzaklardan gelen bir kadın kadar güzelsiniz öylemi?

Yaşlı kör adam.

Birbirimizi hiç görmedik zaten. Kendi kendimize sorular sorup cevaplar alıyoruz; her zaman beraberiz; ama ne olduğumuzu bilmiyoruz!... Birbirimize ancak ellerimizle dokunabiliyoruz; gözler, ellerden daha fazlasını bilir.

Altıncı kör adam.

Bazen güneşte olduğunuz zaman gölgelerinizi görebiliyorum.

Yaşlı kör adam.

Yaşadığımız evi hiç görmedik; pencerelere ve duvarlara dokunabildiğimiz halde, nerede yaşadığımızı bilmiyoruz!...

Yaşlı kör adam.

Çok karanlık ve çok sefil eski bir şato olduğu söylenir: Papazın bulunduğu kule hariç, içerisinden asla ışık görülmez.

Birinci doğuştan kör.

Görmeyenlere ışık gerekli değildir.

Altıncı kör adam.

Yurt civarında sürüyü güttüğüm zamanlar koyunlar, aksamleyin kulenin ışığını farkederek kendi kendilerine geri dönerler... Onlar, beni hiç yalnız bırakmazlar.

Yaşlı kör adam.

Nice yıllar beraberiz işte. Birbirimizi hiç farketmedik! Sanki ebediyen yalnızsınız!... Sevmek için görmek gerek..

Yaşlı kör adam.

Bazen gördüğümü hayâl ederim...

Yaşlı kör adam.

Ben, hayâl ettiğim zaman görürüm.

Birinci doğuştan kör.

Herkes gibi bende sadece gece yarısı rüya görürüm. (Bir sağanak ormanı sarsar; yığın yığın yaprak düşer.)

Beşinci kör adam.

Kim dokundu ellerime?

Birinci doğuştan kör.

Etrafımıza birşeyler düşüyor!

Yaşlı kör adam.

Yukardan geliyor; ne olduğunu bilmiyorum...

Beşinci kör adam.

Kim dokundu ellerime? —Uyumuş kalmışım; bırakın uyuyayım!

Yaşlı kör adam.

Ellerinize kimse dokunmadı.

Beşinci kör adam.

Ellerimi kim tutuyor? Yüksek sesle cevap verin. Kulaklarım biraz ağır işitiyor.

Yaşlı kör adam.

Bunu biz bilemeyiz.

Beşinci kör adam.

Bize haber vermege mi geldiler.

Birinci doğuştan kör.

Cevap vermek boşuna, birşey duymuyor.
Sağırların çok bedbaht olduklarını itiraf etmek gerek.

Yaşlı kör adam.

Oturmaktan bıktım!

Altıncı kör adam.

Burada olmaktan bıktım!

İkinci doğuştan kör.

Birbirimizden çok uzağız gibi geliyor bana... Yaklaşalım biraz;
—Hava soğumağa başlıyor...

Üçüncü doğuştan kör.

Kalkmağa cesaretim yok! Yerinde kalması daha iyi.

Yaşlı kör adam.

Aramızda ne var kimse bilmiyor.

Altıncı kör adam.

İki elim kan içindeymiş gibi geliyor bana; ayaga kalkmak istemişim.

Üçüncü doğuştan kör.

Bana doğru eğildiğinizi hissediyorum. (Deli kör kadın, inildiyerek şiddetle gözlerini oğuşturur; hareketsiz duran papaza doğru, ısrarla döner.)

Birinci doğuştan kör.

Yine, başka bir gürültü duyuyorum...

Yaşlı kör adam.

Zavallı bacımız bu sanırım; gözlerini oğuşturuyor.

İkinci doğuştan kör.

Başka birşey yapmıyor zaten; bunu her gece duyuyorum.

Üçüncü doğuştan kör.

Deli o; hiç bir zaman birşey söylemez.

Yaşlı kör adam.

Çocuğu doğduğundan beri hiç konuşmuyor... Her zaman korkulu görünüyor...

Yaşlı kör adam.

Korkuyor musunuz burada?

Birinci doğuştan kör.

Kim?

Yaşlı kör adam.

Siz, ötekileri, hepiniz!

Yaşlı kör kadın.

Evet, evet, korkuyoruz!

Genç kör kadın.

Uzun zamandır korkuyoruz!

Birinci doğuştan kör.

Bunu neden soruyorsunuz?

Yaşlı kör kadın.

Neden soruyorum bilmem!... Sanki, birdenbire aramızda birinin ağladığını hissettim!

Birinci doğuştan kör.

Korkmamak gerek; deli kadın ağlıyor galiba...

Yaşlı kör adam.

Başka bir şey var yine...

Yaşlı kör kadın.

Her zaman, çocuğunu emzireceği zaman ağlıyor...

Birinci doğuştan kör.

Sadece o mu, böyle ağlayan?

Yaşlı kör kadın.

Zaman zaman görebiliyor galiba...

Birinci doğuştan kör.

Ötekilerin ağladığını duymuyoruz...

Yaşlı kör adam.

Ağlamak için görmek gerek.

Genç kör kadın.

Etrafımızdaki çiçeklerin kokusunu duyuyorum..

İkinci doğuştan kör.

Ben sadece toprak kokusu duyuyorum!

Yaşlı kör kadın.

Çiçekleri, rüzgârla kokladım...

Üçüncü doğuştan kör.

Ben sadece toprak kokusu duyuyorum!

Yaşlı kör adam.

Kadınlar haklı sanırım...

Altıncı kör adam.

Nerede onlar? —Biraz topluyayım...

Genç kör kadın.

Sağınızda. Ayağa kalkın. (Altıncı kör yavaşca ayağa kalkar; geçen devirip ezdiği ağaç ve çalılıklara çarparak, çiriş otlarına doğru el yordamıyla ilerler.)

Genç kör kadın.

Yeşil sapsarı kırdığınızı duyuyorum! Durun! Durun! Çiçeklerle ilgilenmeyin. Siz asıl geriye nasıl döneceğiz onu düşünün!

Altıncı kör adam.

Geri gelmeğe cesaretim yok...

Genç kör kadın.

Geri gelmek gerekli değil! —Bekle. (Ayağa kalkar)— Oh! toprak ne kadar soğuk! Buz tutacak. (Tereddütsüz solgun ve garip çiriş otlarına doğru ilerler, fakat çiçeklere yakın taş yığınları ve devrik ağaçlara çarparak durur.) —Buradalar! —Erişemiyorum; sizin tarafınızda...

Altıncı kör adam.

Topluyabileceğimi sanırım. (El yordamıyla, çiçekleri demet edip toplar; genç kadına verir; gece kuşları uçuşur.)

Genç kör kadın.

Bir zamanlar bu çiçekleri görmüşüm gibi geliyor bana... İsimlerini bilmiyorum... Bunlar ne kadar solgun ve yaprakları ne kadar yumuşak! Artık hiç tanıyamıyorum... Ölülerin çiçekleri galiba bunlar... (Çiriş otlarını saçları arasına takar.)

Yaşlı kör adam.

Saçlarımızın gürültüsünü duyuyorum.

Genç kör kadın.

Çiçek onlar.

Yaşlı kör adam.

Birbirimizi görmüyoruz...

Genç kör kadın.

Bende kendimi göremeyeceğim... Üşüyorum. (Bu sırada ormanda rüzgar eser; ani ve şiddetli olarak yakın kıyılarda deniz dalgalanır.)

Birinci doğuştan kör.

Gök gürlüyor!

İkinci doğuştan kör.

Fırtına kopacak galiba.

Yaşlı kör kadın.

Deniz herhâlde bu...

Deniz mi? --Deniz mi acaba? --Fakat deniz iki adım önümüzde! Yanyanayız onunla! Denizi etrafımda hissediyorum! — Bunun başka şey olması gerek!

Genç kör kadın.

Dalgaların gürültüsünü ayaklarımın dibinde hissediyorum...

Birinci doğuştan kör.

Gazelleri uçuran rüzgâr galiba bu...

Yaşlı kör adam.

Kadınlar haklı galiba.

Üçüncü doğuştan kör.

Deniz yükseliyor!

Birinci doğuştan kör.

Rüzgâr nereden esiyor?

İkinci doğuştan kör.

Deniz tarafından.

Yaşlı kör adam.

Zaten her zaman denizden esiyor; denizle çevriliyiz her taraftan. Başka taraftan esmesi imkânsız.

Birinci doğuştan kör.

Denizi düşünmüyorum artık!

İkinci doğuştan kör.

Fakat, mademki deniz bize kadar yükselecek, düşünmek gerek. Bunun deniz olup olmadığını bilmiyoruz...

İkinci doğuştan kör.

Dalgaları hissediyorum. Sanki içine ellerimi batırıyorum! Kalamayız burada! Belki dalgalar etrafımızda!

Yaşlı kör adam.

Nereye gitmek istersiniz?

İkinci doğuştan kör.

Nereye olursa! Nereye olursa! Artık bu suların gürültüsünü duymak istemiyorum! Gidelim! Gidelim!

Üçüncü doğuştan kör.

Yine başka birşeyler duyuyorum gibi geliyor bana. —Dinleyin! (Gazeller arasında, heyecanlı ve uzaktan gelen ayak sesleri duyulur.)

Birinci doğuştan kör.

Yaklaşan bir şey var!

İkinci doğuştan kör.

Geliyor! Geliyor! Geri geliyor o!

Üçüncü doğuştan kör.

Küçük çocuk gibi yavaş yavaş geliyor!...

İkinci doğuştan kör.

Kendisine bugün serzenişte bulunmıyalım!:

Yaşlı kör kadın.

Bu bir insan yürüyüşü değil galiba! (Büyük bir köpek ormana ormana girer; körlerin önünden geçer. Sessizlik çöker.)

Birinci doğuştan kör.

Kim var orada? — Kimsiniz? — Acıyın bize, çoktandır bekliyoruz!... (Köpek durdu; ön ayaklarını körün dizleri üzerine kor) — A! A! Dizlerime ne koydunuz? Nedir bu? Oh! Oh! Köpek bu! Yurdun köpeği bu! Gel gel buraya! Bizi kurtarmağa geldi! Gel gel! gel buraya!

Öteki körler.

Gel buraya! Gel buraya!

Birinci doğuştan kör.

Bizi kurtarmağa geldi! İzimizi buraya kadar takip etmiş. Ellerimi yalıyor, çağlar sonra beni bulmuş sanki!

Öteki körler.

Gel buraya! Gel buraya!

Yaşlı kör adam.

Peşinden biri gelir belki ?...

Birinci doğuştan kör.

Yok! yok! Yalnız o. —Birşeyin geldiğini duymuyorum. — Başka kılavuz gerekli değil bize; en iyisi yok zaten. Köpek bizi istediğimiz her yere götürür; itaat eder bize.

Yaşlı kör kadın.

Onun peşinden gitmeğe cesaretim yok...

Genç kör kadın.

Ben de öyle.

Birinci doğuştan kör.

Neden olmasın? Hepimizden iyi görüyor.

İkinci doğuştan kör.

Kadınları dinlemiyelim!

Üçüncü doğuştan kör.

Gökyüzünde değişen birşeyler var; rahat nefes alabiliyorum; şimdi hava biraz daha temizlendi.

Yaşlı kör kadın.

Deniz rüzgârı, etrafımızda dolaşan.

Altıncı kör adam.

Ortalık ağaracak galiba; güneş doğuyor sanıyorum .

Yaşlı kör kadın.

Hava soğuyacak galiba...

Birinci doğuştan kör.

Yolumuzu bulacağız. Köpek beni çekiyor!... Beni çekiyor. Çok neşeli! —Artık onu tutamıyorum!... Beni takibedin! Peşimden gelin! Eve dönüyoruz (Ayağa kalkar. Köpek, onu hareketsiz duran pazaya doğru getirir, sonra durur.)

Öteki körler.

Neredesin? Neredesin? —Nereye gidiyorsun? —Dikkat et!

Birinci doğuştan kör.

Bekleyin! Bekleyin! Daha peşimden gelmeyin; geri geleceğim..
Köpek durdu. —Ne var? A! A! Soğuk bir şeye dokundum!

İkinci doğuştan kör.

Ne diyorsunuz? Sesiniz artık hiç duyulmuyor.

Birinci doğuştan kör.

Dokundum! Birinin yüzüne dokunuyorum galiba!

Üçüncü doğuştan kör.

Ne diyorsunuz? —Artık sizi hiç duyamıyoruz. Neyiniz var? —Neredesiniz? — Bizden çok mu uzaktasınız?

Oh! Oh! Oh! Hâla bu nedir bilmiyorum... Aramızda bir ölü var.

Öteki körler.

Aramızda bir ölü mü? — Neredesiniz? Neredesiniz?

Birinci doğuştan kör.

Aramızda bir ölü var diyorum size! Oh! Oh! Bir ölünün yüzüne dokundum! Bir ölü ile yanyana oturuyorsunuz! Birimiz aniden ölüvermiş herhâlde! Fakat, konuşun bakayım, yaşayanları bileyim! Neredesiniz? Hadi hep birlikte cevap verin! (Kör deli kadın ve sağır kör adamın dışında hepsi birden cevap verirler; üç yaşlı kadın da dualarını bırakır.)

Birinci doğuştan kör.

Artık sesinizi seçemiyorum!... Hepiniz aynı şekilde konuşuyorsunuz!... Sesleriniz titrek!...

Üçüncü doğuştan kör.

Cevap vermeyen iki daha var... Nerede onlar? (Bastonuyla beşinci kör adama dokunur.)

Beşinci kör adam.

Oh! Oh! Uyumuş kalmışım; bırakında uyuyayım!

Altıncı kör adam.

Bu, o değil. —Deli kadın mı bu?

Yaşlı kör kadın.

O, benim yanımda oturuyor; yaşadığını duyuyorum.

Birinci doğuştan kör.

Galiba... Papaz bu galiba!

İkinci doğuştan kör.

Ölmemiş o hâlde!

Yaşlı kör kadın.

Nerede o?

Altıncı kör adam.

Bakalım! (Deli kadın ve beşinci kör adamın dışında hepsi ayağa kalkar, ölüye doğru el yordamıyla ilerlerler.)

İkinci doğuştan kör.

Burada mı o? Bu, o mu?

Üçüncü doğuştan kör.

Evet! Evet! Tanıyorum onu?

Birinci doğuştan kör.

Allahım! Allahım! Ne olacağız biz?

Yaşlı kör kadın.

Papaz efendi! Papaz efendi! — Siz misiniz? Papaz efendi, ne oldu size? — Neyiniz var? — Cevap verin bize! Hepimiz başındayız...

Yaşlı kör adam.

Su getirin; belki hâla yaşıyordur...

İkinci doğuştan kör.

Çalışalım... Belki bize yurda götürebilir...

Üçüncü doğuştan kör.

Faydasız; artık kalbinin atışını duymuyorum. — Soğumuş...

Birinci doğuştan kör.

Hiç bir şey söylemeden öldü.

Üçüncü doğuştan kör.

Bize haber verebilirdi.

İkinci doğuştan kör.

Oh! Ne kadar yaşlıydı!... İlk defa, onun yüzüne dokunuyorum.

Üçüncü doğuştan kör.

(Cesedi eliyle yoklayarak) Bizden çok büyüklü...

İkinci doğuştan kör.

Gözleri açık kalmış; elleri birleşik ölmüş...

Birinci doğuştan kör.

Böyle, hiç bir sebep yokken ölmüş...

İkinci doğuştan kör.

Ayakta değilmiş. Bir taş üzerine oturmuş...

Yaşlı kör kadın.

Allahım! Allahım! Bütün bunları bilmiyordum!... Bütün bunlar!... Çoktandır hastaydım... Bugün, çok acı çekmiş olmalı!... —Şikayeti yoktu... Ellerimizi sıkarken pişman olur bir hâli vardı... Hiç bir zaman anlayamayız... Asla da anlayamayız!... Dua edelim; çökün... (Kadınlar, inleyerek diz çökerler.)

Birinci doğuştan kör.

Diz çökmeğe cesaretim yok...

İkinci doğuştan kör.

Neyin üzerine diz çökeceğiz, bilmiyoruz.

Üçüncü doğuştan kör.

Hastamıydı?... Bize birşey söylememişti...

İkinci doğuştan kör.

Giderken, alçak sesle konuştuğunu duymuştum... Genç bacımızla konuştuğunu sanıyorum; ne demişti?

Birinci doğuştan kör.

Cevap vermek istemiyor.

İkinci doğuştan kör.

Artık bize cevap vermek istemiyor musunuz? — Neredesiniz?
— Konuşun!

Yaşlı kör kadın.

Ona, çok eziyet ettiniz; onu, siz öldürdünüz... yürümek istemiyor-
dunuz; yemek yemek için, yolda taşlar üzerine oturmak istiyor-
dunuz; bütün gün mırıldanıp durdunuz... Acı çektiğini duyuyor-
dum... Cesaretini kaybetti...

Birinci doğuştan kör.

Biliyor muydunuz? Hasta mıydı o?

Birşey bilmiyorduk... Onu hiç bir zaman görmedik... şu zavallı
ölü gözlerimizle, ne zaman birşeyler bilebilirdik? Artık çok geç
şimdi... Üç kişinin ölüşünü gördüm... fakat böylesini asla!... Sıra
bize geliyor şimdi...

Birinci doğuştan kör.

Ben değilim, ona acı veren. — Hiç birşey dememiştim.

İkinci doğuştan kör.

Ben de öyle; onun peşinden, hiç birşey demeden gelmiştik.

Üçüncü doğuştan kör.

Deli kadına su bulmağa giderken öldü kaldı...

Birinci doğuştan kör.

Ne yapacağız şimdi? Nereye gideceğiz?

Üçüncü doğuştan kör.

Köpek nerede?

Birinci doğuştan kör.

Burada; ölüden uzaklaşmak istemiyor.

Üçüncü doğuştan kör.

Götürün onu! Uzaklaştırın! Uzak tutun!

Birinci doğuştan kör.

Ölüyü bırakmak istemiyor!

İkinci doğuştan kör.

Bir ölüyle yanyana bekliyemeyiz!... Burada, meş'um karanlıklar içinde ölemeyiz!

Üçüncü doğuştan kör.

Beraber olalım; birbirimizden uzaklaşmıyalım; el ele tutuşalım! hepimiz şu taş üzerine oturalım... Diğerleri nerede? Buraya gelin! Buraya gelin!

Yaşlı kör adam.

Neredesiniz?

Üçüncü doğuştan kör.

Burada, buradayım. Hep bir aradamıyız? — Yakınıma gelin! Ellerinizi nerede? — Hava çok soğuk.

Genç kör kadın.

Oh! Ellerinizi ne kadar soğuk?

Üçüncü doğuştan kör.

Ne yapıyorsunuz?

Genç kör kadın.

Gözlerime sürüyorum; hemen görebileceğimi sanıyordum...

Birinci doğuştan kör.

Böyle ağlayan kim?

Yaşlı kör kadın.

Deli kadın hıçkırıyor.

Birinci doğuştan kör.

Gerçeği bilmiyor mu?

Yaşlı kör kadın.

Burada, öleceğiz galiba...

Yaşlı kör kadın.

Biri gelir belki...

Birinci doğuştan kör.

Rahibelerin yurttan dışarı çıkacaklarını dışunürüm...

Yaşlı kör kadın.

Akşamları dışarı çıkamaz onlar.

Hiç dışarı çıkamaz onlar.

İkinci doğuştan kör.

Büyük fenerdeki adamlar biz görürler sanırım..

Yaşlı kör adam.

Kulelerinden inmez onlar.

Üçüncü doğuştan kör.

Belki bizi görürler...

Yaşlı kör kadın.

Daima deniz tarafına bakar onlar.

Üçüncü doğuştan kör.

Hava soğuk!

Yaşlı kör adam.

Gazalleri dinleyin; buz tutacak galiba.

Genç kör kadın.

Oh! Toprak ne kadar katılaşmış!

Üçüncü doğuştan kör.

Sol tarafımda, anlıyamadığım bir gürültü duyuyorum...

Yaşlı kör adam.

Kayalara çarpıp inilleyen su bu...

Üçüncü doğuştan kör.

Kadınlar sanmıştım.

Yaşlı kör adam.

Buzların, dalgalar arasında kırılışını duyuyorum.

Birinci doğuştan kör.

Böyle titreyen kim? Taşın üzerinde bizi de titretiyor!

İkinci doğuştan kör.

Ellerimi açamıyorum.

Yaşlı kör adam.

Yine anlıyamadığım bir gürültü duyuyorum...

Birinci doğuştan kör.

Aramızda böyle titreyen kim? Taşı da titretiyor!

Yaşlı kör adam.

Bir kadın galiba.

Yaşlı kör kadın.

En çok titreyen deli kadın galiba.

Üçüncü doğuştan kör.

Çocuğunu duymuyoruz.

Yaşlı kör kadın.

Hâlâ emiyor galiba.

Yaşlı kör adam.

Çocuk, nerede olduğumuzu görebilen tek kişi!

Birinci doğuştan kör.

Şimal rüzgarını hissediyorum.

Altıncı kör adam.

Artık yıldızlar yok galiba; kar yağacak.

Üçüncü doğuştan kör.

Birimiz uyursa, onu uyandırmamız gerekecek.

Yaşlı kör adam.

Şu ara uykum var! (Bir sağanak gazalleri karıştırır)

Genç kör kadın.

Gazalleri duyuyormusunuz? — Bize doğru biri geliyor galiba...

İkinci doğuştan kör.

Dinleyin! Rüzgâr bu.

Üçüncü doğuştan kör.

Artık kimse gelmeyecek!...

Yaşlı kör adam.

şiddetli soğuklar gelecek...

Genç kör kadın.

Uzaklarda birinin yürüdüğünü duyuyorum.

Birinci doğuştan kör.

Ben, sadece gazalleri duyuyorum!

Genç kör kadın.

Bizden çok uzaklarda birinin yürüdüğünü duyuyorum!

İkinci doğuştan kör.

Ben, sadece gazelleri duyuyorum!

Genç kör kadın.

Bize doğru biri geliyor diyorum size!

Yaşlı kör kadın.

Yavaş yavaş gelen bir ayak gürültüsü duyuyorum...

Yaşlı kör adam.

Kadınlar haklı galiba! (Lapa lapa kar yağmağa başlar.)

Birinci doğuştan kör.

Oh! Oh! Ellerimin üzerine böyle soğuk soğuk düşen nedir?

Altıncı kör adam.

Kar yağıyor!

Birinci doğuştan kör.

Birbirimize iyice yanasalım!

Genç kör kadın.

Dinleyin bakın, ayak gürültüsü!

Genç kör kadın.

Allah aşkına! Bir dakika sessiz olun!

Genç kör kadın.

Yaklaşıyorlar! Yaklaşıyorlar! Dinleyin bakın« (Burada deli kör kadının çocuğu, meş'um karanlığın ortasında, birdenbire feryadı basar.)

Yaşlı kör adam.

Çocuk mu ağlıyor?

Genç kör kadın.

Görüyor! Görüyor! Mademki ağlıyor, birşeyler görmüş olması lâzım. (Çocuğu kucağına alır; ayak seslerinin geldiği yöne doğru ilerler; öteki kadınlar da, kaygılı kaygılı peşinden gelirler ve onun etrafında toplanırlar.)

Karşılamağa gidiyorum!

Yaşlı kör adam.

Dikkat edin!

Genç kör kadın.

Oh! Ne kadar çok ağlıyor! — Ne var? — Ağlama. —Korkma; korkacak bir şey yok; biz buradayız! yanındayız. —Ne görüyorsun? — Söyle, ne görüyorsun?

Yaşlı kör kadın.

Ayak sesleri bu taraftan yaklaşıyor; Dinleyin bakın! Dinleyin bakın!

Yaşlı kör adam.

Gazallerde sürünen bir etek hışırtısı duyuyorum.

Altıncı kör adam.

Bu bir kadın mı acaba?

Yaşlı kör adam.

Ayak gürültüsü mü bu bakalım?

Birinci doğuştan kör.

Bu, gazallerin içindeki deniz suyu olmasın sakın?

Genç kör kadın.

Hayır! Hayır! Ayak sesleri bunlar! Adımlar! Adım bunlar!

Yaşlı kör kadın.

Öğreneceğiz; gazalleri dinleyin bakın!

Genç kör kadın.

Duyuyorum. Hemen hemen yanibaşımda duyuyorum! Dinleyin! Dinleyin! — Ne görüyorsun? Ne görüyorsun?

Yaşlı kör kadın.

Ne tarafa bakıyor?

Genç kör kadın.

Daima ayak gürültüsünü takibediyor! Bakın! Bakın! Onu bu tarafa çeviriyorum. Görmek için başını geri çeviriyor... Görüyor! Görüyor! Görüyor! — Garip bir şey görüyor muhakkak!?

Yaşlı kör kadın.

(İlerler.) Kaldır onu biraz yukarı. İyi görsün.

Genç kör kadın.

Açılın! Açılın! (Çocuğu, körler gurubunun üzerinde yukarı kaldırır.) — Ayak sesleri aramıza geldi durdu!...

Yaşlı kör kadın.

Buradalar! Aramızdalar!...

Genç kör kadın.

Kimsiniz siz? (Sessizlik çöker.)

Yaşlı kör kadın.

Acıyın bize! (Yeniden sessizlik. — Çocuk ümitsizce ağlamağa başlar.)